

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

19. prosince 2013*

„Řízení o předběžné otázce — Státní podpora — Pojem ‚státní zásah nebo zásah za použití státních prostředků‘ — Elektrina vyrobená ve větrných elektrárnách — Povinnost výkupu za cenu vyšší, než je tržní cena — Plná kompenzace — Příspěvky, které mají zaplatit koneční spotřebitelé elektriny“

Ve věci C-262/12,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Conseil d'État (Francie) ze dne 15. května 2012, došlým Soudnímu dvoru dne 29. května 2012, v řízení

Association Vent De Colère! Fédération nationale,

Alain Bruguier,

Jean-Pierre Le Gorgeu,

Marie-Christine Piot,

Eric Errec,

Didier Wirth,

Daniel Steinbach,

Sabine Servan-Schreiber,

Philippe Rusch,

Pierre Recher,

Jean-Louis Moret,

Didier Jocteur Monrozier

proti

Ministre de l'Écologie, du Développement durable, des Transports et du Logement,

Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie,

za přítomnosti:

* Jednací jazyk: francouzština.

Syndicat des énergies renouvelables,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení R. Silva de Lapuerta, předsedkyně senátu, J. L. da Cruz Vilaça (zpravodaj), G. Arestis, J.-C. Bonichot a A. Arabadžev, soudci,

generální advokát: N. Jääskinen,

vedoucí soudní kanceláře: V. Tourrès, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 24. dubna 2013,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Association Vent De Colère! Fédération nationale A. Marlangem a M. Le Berrem, avocats,
- za Syndicat des énergies renouvelables F. Thiriezem a T. Lyon-Caenem, avocats,
- za francouzskou vládu G. de Berguesem, J. Gstalterem a J. Rossim, jako zmocněnci,
- za řeckou vládu I. Pouli a K. Boskovitsem, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi T. Maxian Ruschem, É. Gippini Fournierem, K. Herrmann a P. Němečkovou, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 11. července 2013,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 87 odst. 1 ES, nyní čl. 107 odst. 1 SFEU.
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci řízení zahájeného žalobou, která byla Association Vent De Colère! Fédération nationale a jedenácti fyzickými osobami podána proti dvěma vyhláškám, a to vyhlášce ministre de l'Écologie, de l'Énergie, du Développement durable et de l'Aménagement du territoire (ministr životního prostředí, energetiky, udržitelného rozvoje a územního plánování) ze dne 17. listopadu 2008, která stanoví podmínky výkupu elektřiny vyrobené v zařízeních využívajících mechanickou energii větru (JORF ze dne 13. prosince 2008, s. 19032), a vyhlášce ministre de l'Économie, de l'Industrie et de l'Emploi (ministr hospodářství, průmyslu a zaměstnanosti) ze dne 23. prosince 2008, která doplňuje vyhlášku ze dne 17. listopadu 2008 (JORF ze dne 28. prosince 2008, s. 20310, dále jen „sporné vyhlášky“).

Právní rámec

Francouzské právo

- 3 Článek 5 loi n° 2000-108, du 10 février 2000, relative à la modernisation et au développement du service public de l'électricité (zákon č. 2000-108 ze dne 10. února 2000 o modernizaci a rozvoji veřejné služby zásobování elektřinou, JORF ze dne 11. února 2000, s. 2143), ve znění loi n° 2006-1537, du 7 décembre 2006, relative au secteur de l'énergie (zákon č. 2006-1537 ze dne 7. prosince 2006 o odvětví energie, JORF ze dne 8. prosince 2006, s. 18531, dále jen „zákon č. 2000-108“), stanoví:

„I.- Náklady připadající na úkoly veřejné služby, jimiž jsou pověřeny subjekty činné v odvětví energetiky, jsou plně kompenzovány. Tyto náklady zahrnují:

a) V oblasti výroby elektřiny:

1. Dodatečné náklady, které případně plynou z provádění ustanovení článků 8 a 10 ve srovnání s náklady ušetřenými Électricité de France [SA (EDF) (dále jen „Électricité de France“)] nebo případně ve srovnání s náklady ušetřenými nezestátněnými distributory uvedenými v článku 23 loi n° 46-628 du 8 avril 1946 [sur la nationalisation de l'électricité et du gaz (zákon č. 46-628 ze dne 8. dubna 1946 o zestátnění elektřiny a plynu, JORF ze dne 9. dubna 1946, s. 2651)], kteří by byli dotčeni. Ušetřené náklady se vypočítávají s ohledem na tržní ceny elektřiny nebo v případě nezestátněných distributorů s ohledem na prodejní sazby uvedené v článku 4, a to v poměru k podílu elektřiny získané za tyto sazby na celkových dodávkách a po odečtení množství elektřiny získaného na základě výše uvedených článků 8 a 10. Stejně hodnoty ušetřených nákladů slouží jako základ pro určení kompenzovaných dodatečných nákladů, jsou-li dotyčná zařízení provozována Électricité de France nebo nezestátněným distributorem. Je-li předmět smluv nákup elektřiny vyrobené ve výrobním zařízení, které se nachází v oblasti, jež není napojena na kontinentální metropolitní soustavu, dodatečné náklady se vypočítávají ve vztahu k podílu na výrobě elektřiny za regulované prodejní sazby elektřiny;

[...]

Tyto náklady se vypočítávají na základě náležitého účetnictví vedeného subjekty, které je nesou. Toto účetnictví, vypracované podle pravidel stanovených Commission de régulation de l'énergie [Energetická regulační komise], je na náklady subjektů, kteří nesou tyto náklady, kontrolováno jejich auditorem nebo v případě státních podniků jejich veřejným účetním. [...] Ministr energetiky stanoví vyšší nákladů na návrh Commission de régulation de l'énergie předkládaný jednou ročně.

Kompenzace těchto nákladů ve prospěch subjektů, které je nesou, je zajištěna prostřednictvím příspěvků splatných konečnými spotřebiteli elektřiny, kteří se nacházejí v tuzemsku.

Částka výše uvedených příspěvků je vypočítána podle množství spotřebované elektřiny. [...]

Výše příspěvku, který mají za odběrné místo zaplatit koneční spotřebitelé uvedení v čl. 22 odst. I prvním pododstavci, nesmí přesáhnout 500 000 eur. Stejný strop se vztahuje na příspěvek splatný podniky uvedenými v čl. 22 odst. I druhém pododstavci za trakční elektřinu spotřebovanou v tuzemsku a na příspěvek splatný podniky uvedenými v čl. 22 odst. II čtvrtém pododstavci za elektřinu spotřebovanou odběrateli z elektricky propojené soustavy.

Výše příspěvku použitelná na každou kilowatthodinu se vypočítává tak, aby příspěvky pokryly veškeré náklady uvedené v písm. a) a b), jakož i náklady na správu vynaložené Caisse des dépôts et consignations [Státní depozitní pokladna], jež jsou uvedeny níže, a rozpočet vnitrostátního ochránce

práv v oblasti energetiky. Ministr energetiky stanoví tuto částku na základě návrhu Commission de régulation de l'énergie předkládaného jednou ročně. Výše ročního příspěvku, stanovená pro daný rok, je použitelná pro následující období, nenabude-li účinnosti nová vyhláška pro příslušný rok.

[...]

Příspěvky oprávněných konečných spotřebitelů, kteří využili svých práv přiznaných v čl. 22 odst. III a jsou zásobováni prostřednictvím veřejné přenosové soustavy nebo veřejné distribuční soustavy, jsou vybírány subjektem pověřeným správou soustavy, ke které jsou tyto spotřebitelé připojeni, a to formou dodatečného poplatku k sazbám za používání soustav. [...] Skutečně vybrané příspěvky jsou prostřednictvím Caisse des dépôts et consignations vypláceny subjektům, které nesou náklady na veřejnou službu.

[...] Caisse des dépôts et consignations vyplácí vybrané částky čtyřikrát ročně subjektům, které nesou náklady uvedené v bodech 1° a 2° písm. a) a b). Vnitrostátnímu ochránci práv v oblasti energetiky vyplácí částku rovnající se výši jeho rozpočtu každý rok k 1. lednu.

Caisse des dépôts et consignations vede záznamy o těchto jednotlivých operacích na zvláštním účtu. Náklady na správu vynaložené Caisse des dépôts et consignations stanoví každý rok ministři hospodářství a energetiky.

Aniž je dotčeno uplatnění sankcí stanovených v článku 41, tak v případě, že příspěvek není zaplacen nebo je zaplacen jen částečně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho splatnosti, Commission de régulation de l'énergie zašle upomínku společně s penále za opožděnou platbu ve výši 10 % z částky splatného příspěvku.

[...]

Neodpovídá-li výše vybraných příspěvků zjištěné výši ročních nákladů, úprava se provede následující rok na základě nákladů, které mají být zaplacený za tento rok. Nejsou-li splatné částky uhrazeny během roku, jsou přičteny k částce nákladů za následující rok.

Commission de régulation de l'énergie ve své výroční zprávě každoročně hodnotí fungování systému týkajícího se nákladů na veřejnou službu zásobování elektřinou, jež jsou uvedeny v tomto odstavci I.

[...]

III.- V případě, že poplatník nezplatí příspěvky stanovené výše v odstavci I [...], ministr energetiky uloží správní sankci za podmínek stanovených článkem 41 tohoto zákona.

IV.- Vládní nařízení přijaté na základě stanoviska Conseil d'État stanoví prováděcí pravidla k tomuto článku.“

4 Článek 10 zákona 2000-108 uvádí:

„S výhradou potřeby zachovat řádné fungování soustav jsou Électricité de France a nezestátnění distributoři, uvedení v článku 23 výše uvedeného zákona č. 46-628 ze dne 8. dubna 1946, v rámci svého zákonného účelu a jsou-li výrobní zařízení připojena k veřejným distribučním soustavám, které provozují, povinni v případě, že o to dotčení výrobci požádají, uzavřít smlouvu o výkupu elektřiny, kterou v tuzemsku vyrobí:

[...]

2° Zařízení, která využívají obnovitelné energie, s výjimkou zařízení využívajících mechanickou energii větru a nacházejících se v oblastech, jež jsou napojeny na kontinentální metropolitní soustavu, nebo která využívají energeticky vysoce účinné techniky, jako je kombinovaná výroba tepla a elektřiny. Vládní nařízení přijaté na základě stanoviska Conseil d'État stanoví mezní hodnoty instalovaného výkonu výrobních zařízení, která mohou mít prospěch z povinného výkupu elektřiny. Tyto mezní hodnoty, které nesmí přesáhnout 12 megawattů, jsou stanoveny pro každou kategorii zařízení, které může mít prospěch z povinného výkupu elektřiny, na místo výroby. [...]

[...]

3° Zařízení vyrábějící elektřinu, která využívají mechanickou energii větru a nacházejí se v oblasti rozvoje větrných elektráren, jež je vymezena podle podmínek stanovených v článku 10-1;

[...] V nařízení jsou uvedeny povinnosti uložené výrobcům, kteří mají prospěch z povinného výkupu elektřiny, a podmínky, za kterých ministři hospodářství a energetiky stanoví po vydání stanoviska Commission de régulation de l'énergie podmínky výkupu takto vyrobené elektřiny. S výhradou zachování platnosti smluv o povinném výkupu elektřiny platných ke dni vyhlášení loi n° 2004-803 du 9 août 2004 relative au service public de l'électricité et du gaz et aux entreprises électriques et gazières (zákon č. 2004-803 ze dne 9. srpna 2004 o veřejné službě zásobování elektřinou a plynem a o elektrárenských a plynárenských podnicích) mohou zařízení mající prospěch z povinnosti výkupu elektřiny na základě tohoto článku nebo na základě článku 50 tohoto zákona uzavřít pouze jednu smlouvu o povinném výkupu elektřiny.

Případné dodatečné náklady zařízení vyrábějících elektřinu, která provozují Électricité de France nebo výše uvedení nezastátnění distributoři, kteří spadají do působnosti tohoto článku, jsou předmětem kompenzace za podmínek stanovených v čl. 5 odst. I.

[...]

Případné dodatečné náklady, které z toho plynou, jsou kompenzovány za podmínek stanovených v čl. 5 odst. I.

[...]“

5 Článek 8 bod 2 décret n° 2001-410 du 10 mai 2001, relatif aux conditions d'achat de l'électricité produite par des producteurs bénéficiant de l'obligation d'achat (nařízení č. 2001-410 ze dne 10. května 2001 o podmínkách výkupu elektřiny vyrobené výrobcí, kteří mají prospěch z povinnosti výkupu, JORF č. 110 ze dne 12. května 2001, s. 7543), v pozměněném znění, zní takto:

„Vyhlášky ministrů hospodářství a energetiky, přijaté po vydání stanoviska Conseil supérieur de l'énergie et du gaz [Nejvyšší rada pro energetiku a plynárenství] a stanoviska Commission de régulation de l'énergie, stanoví podmínky výkupu elektřiny vyrobené v zařízeních, která mají prospěch z povinnosti výkupu stanovené v článku 10 zákona ze dne 10. února 2000 [...]. Tyto podmínky výkupu upřesňují mimo jiné:

[...]

2° výkupní sazby elektřiny“.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 6 Ministre de l'Écologie, de l'énergie, du Développement durable et de l'Aménagement du territoire a ministre de l'Économie, de l'Industrie et de l'Emploi stanovili ve sporných vyhláškách podmínky výkupu elektřiny vyrobené v zařízeních využívajících mechanickou energii větru.
- 7 Association Vent de colère! Fédération nationale a jedenáct dalších žalobců následně podali žalobu ke Conseil d'État, kterou se domáhali zrušení těchto vyhlášek.
- 8 Tito žalobci mimo jiné tvrdí, že uvedené vyhlášky zavádí státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- 9 Výkup elektřiny vyrobené v zařízeních využívajících mechanickou energii větru za cenu vyšší, než je její tržní hodnota, představuje podle předkládajícího soudu výhodu, která může ovlivnit obchod mezi členskými státy a mít dopad na hospodářskou soutěž.
- 10 Pokud jde o kritérium vycházející ze státního zásahu nebo zásahu za použití státních prostředků, Conseil d'État připomíná, že v rozhodnutí ze dne 21. května 2003 uplatnil rozsudek ze dne 13. března 2001, PreussenElektra (C-379/98, Recueil, s. I-2099), když rozhodl, že finanční zatížení vyplývající z povinnosti výkupu, z níž mají prospěch zařízení, která využívají mechanickou energii větru, je rozděleno mezi několik podniků, aniž veřejné prostředky přímo či nepřímo přispívají k financování podpory, a tedy konstatoval, že tehdy platný mechanismus výkupu elektřiny vyráběné v zařízeních využívajících mechanickou energii větru není státní podporou ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.
- 11 Tento mechanismus byl však změněn loi n° 2003-8, du 3 janvier 2003, relative aux marchés du gaz et de l'électricité et au service public de l'énergie (zákon č. 2003-8 ze dne 3. ledna 2003 o trzích s plynem a elektřinou a o veřejné službě zásobování energií, JORF ze dne 4. ledna 2003, s. 265). Dodatečné náklady plynoucí z povinnosti výkupu uložené Électricité de France a nezestátněným distributorům byly totiž předtím plně kompenzovány z fondu veřejné služby výroby elektřiny, který byl financován z příspěvků splatných výrobcí, dodavateli a distributory uvedenými v zákoně. Nyní jsou tyto dodatečné náklady kompenzovány z příspěvků, které mají zaplatit koneční spotřebitelé elektřiny, již se nachází v tuzemsku, a jejichž výše je vypočítána podle množství spotřebované elektřiny a stanovena ministre chargé de l'énergie (ministr energetiky) na návrh Commission de régulation de l'énergie.
- 12 Conseil d'État rovněž uvádí, že Soudní dvůr v rozsudku ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord a další (C-206/06, Sb. rozh. s. I-5497), nejprve upřesnil, že ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek PreussenElektra, dotčené podniky nebyly členským státem oprávněny, aby spravovaly státní prostředky, a poté měl za to, že financování prostřednictvím příplatku k ceně, jež stát uložil odběratelům elektřiny a jež představuje poplatek, přičemž prostředky zůstávají nadto pod kontrolou členského státu, je třeba považovat za státní zásah nebo zásah za použití státních prostředků.
- 13 Za těchto podmínek se Conseil d'État rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je třeba s ohledem na změnu způsobu financování plné kompenzace dodatečných nákladů, které vznikají Électricité de France a nezestátněným distributorům uvedeným v článku 23 zákona č. 46-628 [...] z důvodu povinného výkupu elektřiny vyrobené v zařízeních využívajících mechanickou energii větru za cenu vyšší, než je tržní cena této elektřiny, jež vyplývá ze zákona č. 2003-8 [...], tento mechanismus nyní považovat za státní zásah nebo zásah za použití státních prostředků ve smyslu a pro účely použití ustanovení článku [107 SFEU]?“

K předběžné otázce

- 14 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda je třeba takový mechanismus plné kompenzace dodatečných nákladů, které vznikají podnikům z důvodu povinného výkupu elektřiny vyrobené ve větrných elektrárnách za cenu vyšší, než je tržní cena, jenž je financován konečnými spotřebiteli, jako je mechanismus vyplývající ze zákona č. 2000-108, považovat za státní zásah nebo zásah za použití státních prostředků ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- 15 Úvodem je třeba upřesnit, že ačkoli kvalifikace státních podpor ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU předpokládá splnění čtyř podmínek, a sice aby se jednalo o státní zásah nebo zásah za použití státních prostředků, aby byl tento zásah způsobilý ovlivnit obchod mezi členskými státy, aby přiznával selektivní výhodu svému příjemci a aby narušoval nebo hrozil narušením hospodářské soutěže (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 17. března 1993, *Sloman Neptun*, C-72/91 a C-73/91, Recueil, s. I-887, bod 18, a ze dne 30. května 2013, *Doux Élevage a Coopérative agricole UKL-ARREE*, C-677/11, bod 25), projednávaná otázka se týká pouze první z těchto podmínek.
- 16 K tomu, aby mohla být zvýhodnění kvalifikována jako podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, musí být jednak poskytnuta přímo nebo nepřímo za použití státních prostředků, a jednak musí být přičitatelná státu (viz rozsudek ze dne 16. května 2002, *Francie v. Komise*, C-482/99, Recueil, s. I-4397, bod 24, a výše uvedený rozsudek *Doux Élevage a Coopérative agricole UKL-ARREE*, bod 27).
- 17 Pokud jde zprv o podmínku přičitatelnosti opatření, je třeba zkoumat, zda musí být na veřejné orgány nahlíženo tak, že se podílely na přijetí tohoto opatření (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek *Francie v. Komise*, bod 52).
- 18 V tomto ohledu je nutno konstatovat, že kompenzační mechanismus dotčený ve věci v původním řízení byl zaveden zákonem č. 2000-108, a musí být tedy považován za přičitatelný státu.
- 19 Co se zadruhé týče podmínky, aby zvýhodnění bylo poskytnuto přímo nebo nepřímo za použití státních prostředků, je třeba připomenout, že na opatření, která nejsou spojena s převodem státních prostředků, se může vztahovat pojem státní podpora (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. března 1994, *Banco Exterior de España*, C-387/92, Recueil, s. I-877, bod 14, a ze dne 19. května 1999, *Itálie v. Komise*, C-6/97, Recueil, s. I-2981, bod 16).
- 20 Pojem „zásah za použití státních prostředků“ má totiž kromě zvýhodnění poskytnutých přímo státem zahrnout i zvýhodnění poskytnutá prostřednictvím veřejné nebo soukromé organizace, která byla určena nebo zřízena tímto státem za účelem správy podpory (v tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 22. března 1977, *Steinike a Weinlig*, 78/76, Recueil, s. 595, bod 21; výše uvedený rozsudek *Sloman Neptun*, bod 19, a výše uvedený rozsudek *Doux Élevage a Coopérative agricole UKL-ARREE*, bod 26).
- 21 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že čl. 107 odst. 1 SFEU zahrnuje veškeré finanční prostředky, které mohou veřejné orgány skutečně použít k podpoře podniků, aniž by bylo rozhodné, zda tyto prostředky trvale patří k majetku státu, či nikoli. V důsledku toho platí, že i když částky odpovídající dotčenému opatření nejsou trvale ve vlastnictví státní pokladny, skutečnost, že zůstávají neustále pod veřejnou kontrolou, a tudíž jsou k dispozici příslušným vnitrostátním orgánům, je postačující k tomu, aby byly kvalifikovány jako státní prostředky (viz výše uvedené rozsudky *Francie v. Komise*, bod 37, *Essent Netwerk Noord* a další, bod 70, a *Doux Élevage a Coopérative agricole UKL-ARREE*, bod 35).
- 22 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že ve věci v původním řízení jsou částky, které mají kompenzovat dodatečné náklady plynoucí z povinnosti výkupu, kterou mají podniky, vybírány od všech konečných spotřebitelů elektřiny na francouzském území a svěřeny Caisse des dépôts et consignations.

- 23 Podle francouzské právní úpravy použitelné v původním řízení stanoví ministr energetiky na základě návrhu Commission de régulation de l'énergie každý rok výši příspěvku, který musí platit konečný spotřebitel elektřiny. Neexistuje-li taková ministerská vyhláška, je výše příspěvku zvyšována automaticky každý rok.
- 24 Článek 5 zákona č. 2000-108 kromě toho zavádí správní sankci v případě nezaplacení příspěvku spotřebitelem.
- 25 Soudní dvůr již přitom rozhodl, že finanční prostředky pocházející z povinných příspěvků uložených právními předpisy členského státu, které jsou spravované a rozdělované v souladu s těmito právními předpisy, lze považovat za státní prostředky ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, i když jsou spravovány subjekty, které jsou od veřejné moci oddělené (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. července 1974, Itálie v. Komise, 173/73, Recueil, s. 709, bod 35).
- 26 Konečně na jednání bylo vysvětleno, že zákon č. 2000-18 zavedl zásadu plného pokrytí povinnosti výkupu francouzským státem, na základě které je posledně uvedený povinen splnit minulé závazky a plně pokrýt dodatečné náklady vznikající podnikům v případě, že by výše příspěvků vybraných od konečných spotřebitelů elektřiny nebyla dostatečná k pokrytí těchto dodatečných nákladů.
- 27 Z bodů 20, 25 a 26 tohoto rozsudku tak vyplývá, že skutečnost uvedená francouzskou vládou na jednání, že podniky, na které se vztahuje povinnost výkupu, si ponechávají příspěvky získané od konečných spotřebitelů, dokud tyto příspěvky nepokryjí výši jejich vlastních dodatečných nákladů, takže část finančních prostředků není převáděna přes účet Caisse des dépôts et consignations, nepostačuje k vyloučení existence zásahu za použití státních prostředků.
- 28 Pokud jde o finanční prostředky převáděné přes Caisse des dépôts et consignations, je třeba v každém případě uvést, že podle zákona č. 2000-108 posledně uvedená nejprve centralizuje vybrané částky na zvláštním účtu, a poté je vyplácí dotyčným subjektům, takže působí jako zprostředkovatel při správě těchto finančních prostředků.
- 29 Caisse des dépôts et consignations je právnickou osobou veřejného práva, která byla založena loi sur les finances de 1816 (zákon o financích z roku 1816). Její generální ředitel, který je výkonným orgánem, je jmenován prezidentem republiky v rámci Rady ministrů. Její kontrolní komise a specializované výbory vytvořené v rámci této komise jsou složeny z osob jmenovaných Národním shromážděním a Senátem a dalšími veřejnými institucemi. Její kontrolní komise jmenuje svého předsedu z řad svých členů. Předseda je v praxi členem Národního shromáždění nebo Senátu.
- 30 Tento veřejný subjekt, který je pověřen francouzským státem, zajišťuje pro Commission de régulation de l'énergie, která je nezávislým správním orgánem pověřeným dohledem nad řádným fungováním trhu s elektřinou a plynem ve Francii, služby administrativní, finanční a účetní správy. Caisse des dépôts et consignations rovněž zjišťuje opožděné a neprovedené platby ze strany konečných spotřebitelů a oznamuje je této komisi.
- 31 Tento veřejný subjekt může kromě toho investovat příspěvky, které byly vybrány od konečných spotřebitelů, přičemž příjem plynoucí z těchto investic je každý rok odečítán z částky příspěvků splatných pro následující rok.
- 32 Tento subjekt kromě toho nemá z této činnosti žádný zisk a jeho náklady na správu jsou započítány vůči příspěvkům zaplaceným konečnými spotřebiteli elektřiny.
- 33 Na uvedené částky, které takto Caisse des dépôts et consignations spravuje, je tudíž třeba nahlížet tak, že zůstávají pod veřejnou kontrolou.

- 34 Veškeré tyto skutečnosti umožňují odlišit projednávanou věc od věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek *PreussenElektra*, v němž Soudní dvůr rozhodl, že za zásah za použití státních prostředků nelze považovat povinnost soukromých podniků zásobujících elektřinou vykoupit elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů za stanovené minimální ceny, pokud nedochází k žádnému přímému či nepřímému převodu státních prostředků na podniky vyrábějící tento typ elektřiny (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek *PreussenElektra*, bod 59).
- 35 Jak již měl Soudní dvůr příležitost uvést v bodě 74 výše uvedeného rozsudku *Essent Netwerk Noord* a další, ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek *PreussenElektra*, soukromé podniky nebyly dotčným členským státem oprávněny, aby spravovaly státní prostředky, ale měly povinnost výkupu za použití vlastních finančních prostředků.
- 36 Dotčené finanční prostředky tak nemohly být považovány za státní prostředky, neboť nikdy nebyly pod veřejnou kontrolou a neexistoval žádný státem zavedený a regulovaný mechanismus kompenzace dodatečných nákladů plynoucích z této povinnosti výkupu, prostřednictvím kterého stát zaručoval těmto soukromým subjektům plné pokrytí uvedených dodatečných nákladů, jako je mechanismus dotčený v původním řízení.
- 37 Článek 107 odst. 1 SFEU musí být tudíž vykládán v tom smyslu, že takový mechanismus plné kompenzace dodatečných nákladů, které vznikají podnikům z důvodu povinného výkupu elektřiny vyrobené ve větrných elektrárnách za cenu vyšší, než je tržní cena, jenž je financován všemi konečnými spotřebiteli elektřiny v tuzemsku, jako je mechanismus vyplývající ze zákona č. 2000-108, představuje zásah za použití státních prostředků.

K omezení časových účinků rozsudku

- 38 Podpůrně pro případ, že by měl Soudní dvůr za to, že takový způsob financování, o jaký jde ve věci v původním řízení, představuje státní zásah nebo zásah za použití státních prostředků, navrhuje francouzská vláda omezení časových účinků rozsudku, který má být vyneseno.
- 39 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v souladu s ustálenou judikaturou výklad pravidla unijního práva, který Soudní dvůr podává při výkonu své pravomoci, kterou mu přiznává článek 267 SFEU, objasňuje a upřesňuje význam a dosah tohoto pravidla tak, jak musí být nebo jak mělo být chápáno a používáno od okamžiku, kdy nabylo účinnosti. Z toho vyplývá, že takto vyložené pravidlo může a musí být použito soudem i na právní vztahy vzniklé a založené před rozsudkem rozhodujícím o žádosti o výklad, pokud jsou rovněž splněny podmínky umožňující předložit příslušným soudům spor týkající se použití uvedeného pravidla (viz zejména rozsudky ze dne 2. února 1988, *Blaizot* a další, 24/86, Recueil, s. 379, bod 27; ze dne 10. ledna 2006, *Skov* a *Bilka*, C-402/03, Sb. rozh. s. I-199, bod 50, a ze dne 21. března 2013, *RWE Vertrieb*, C-92/11, bod 58).
- 40 Jen zcela výjimečně mohou přimět okolnosti Soudní dvůr k tomu, aby na základě obecné zásady právní jistoty, která je vlastní unijnímu právnímu řádu, omezil možnost všech zúčastněných osob dovolávat se ustanovení, jehož výklad podal, za účelem zpochybnění právních vztahů založených v dobré víře. Aby bylo možné o takovém omezení rozhodnout, je nezbytné, aby byla splněna dvě podstatná kritéria, a to dobrá víra zúčastněných kruhů a riziko závažných obtíží (viz zejména výše uvedené rozsudky *Skov* a *Bilka*, bod 51, a *RWE Vertrieb*, bod 59).
- 41 Co se týče věci v původním řízení, ohledně podmínky dobré víry zúčastněných kruhů je třeba zaprvé poznamenat, že francouzská vláda nemohla nevědět o zákazu provádění opatření podpory stanoveném v čl. 108 odst. 3 SFEU a o právních následcích, jež vyplývají z neoznámení dotčeného opatření.

- 42 Pokud jde zadruhé o požadavek rizika závažných obtíží, Soudní dvůr zdůraznil, že finanční důsledky, které by mohly pro členský stát plynout z rozsudku vydaného v řízení o předběžné otázce, nikdy samy o sobě neodůvodňovaly omezení časových účinků tohoto rozsudku (v tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 19. října 1995, Richardson, C-137/94, Recueil, s. I-3407, bod 37 a citovaná judikatura).
- 43 Za těchto podmínek v projednávané věci neexistuje žádná skutečnost, která by mohla odůvodnit výjimku ze zásady, podle které účinky rozsudku týkajícího se výkladu sahají až do doby nabytí účinnosti vykládaného pravidla (viz rozsudek ze dne 13. února 1996, Bautiaa a Société française maritime, C-197/94 a C-252/94, Recueil, s. I-505, bod 49 a citovaná judikatura).
- 44 Není tudíž namístě omezit časové účinky tohoto rozsudku.

K nákladům řízení

- 45 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že takový mechanismus plné kompenzace dodatečných nákladů, které vznikají podnikům z důvodu povinného výkupu elektřiny vyrobené ve větrných elektrárnách za cenu vyšší, než je tržní cena, jenž je financován všemi konečnými spotřebiteli elektřiny v tuzemsku, jako je mechanismus vyplývající ze zákona č. 2000-108 ze dne 10. února 2000 o modernizaci a rozvoji veřejné služby zásobování elektřinou, ve znění zákona č. 2006-1537 ze dne 7. prosince 2006 o odvětví energie, představuje zásah za použití státních prostředků.

Podpisy.